

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa J. O.

przeciwko Bankowi [...] S.A. w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 19 maja 2006 r.,

zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 3 marca 2006 r.,

oddala zażalenie i zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Sąd II instancji postanowieniem z dnia 3 marca 2006 r. odrzucił apelację pozwanego Banku na podstawie art. 16 ust. 3 uksc w zw. z art. 373 k.p.c., uznając że pozwany uchybił terminowi do uiszczenia wpisu od apelacji.

Ocenił jako wydane z naruszeniem art.168 § 1 k.p.c. postanowienie Sądu I instancji przywracające pozwanemu termin do uiszczenia wpisu od apelacji. Sąd odwoławczy uznał, że wadliwe zafunkcjonowanie systemu informatycznego pozwanego Banku, skutkujące opóźnionym wygenerowaniem przelewu elektronicznego, nie może stanowić usprawiedliwienia dla uchybienia terminowi uiszczenia wpisu. Twierdzenie pozwanego o wadliwym działaniu systemu informatycznego ocenił Sąd Apelacyjny jako gołosłowne i niczym nie uprawdopodobnione, a nadto podkreślił, że to właśnie pozwanego obciąża obowiązek zapewnienia sprawności działania systemu informatycznego, tak jak i negatywne skutki jego nieprawidłowego funkcjonowania.

W ocenie Sądu odwoławczego pozwany, poza gołosłownym twierdzeniem, nie poddał pod osąd żadnych dowodów uprawdopodobniających brak winy w uchybieniu terminowi, co przesądza o braku podstaw do przyjęcia, że uchybienie terminu nastąpiło bez winy strony pozwanej.

W zażaleniu pozwanego Banku zarzucono naruszenie art. 168 § 1 k.p.c., art. 243 k.p.c. w zw. z art. 169 § 2 k.p.c. wskutek odrzucenia apelacji w następstwie przyjęcia uchybienia terminu do uiszczenia wpisu pomimo, że żalący uprawdopodobnił brak zawinienia w przekroczeniu terminu poprzez wskazanie na wadliwe zafunkcjonowanie systemu informatycznego. Zarzut naruszenia art. 16 ust. 3 uksc uzasadniono odrzuceniem apelacji, która nie podlegała odrzuceniu wobec przywrócenia terminu do uiszczenia wpisu przez Sąd I instancji. Naruszenie art. 5 k.c. uzasadnia żalący sprzecznością z zasadami współżycia społecznego obciążenia pozwanego kosztami postępowania apelacyjnego przy jednoczesnym odrzuceniu apelacji.

W uzasadnieniu zażalenia pozwany akcentuje pogląd, że uprawdopodobnił okoliczność, która spowodowała uchybienie terminu do uiszczenia wpisu, w postaci wadliwego zadziałania systemu informatycznego pomimo staranności Banku w zapewnieniu sprawnego działania systemu.

Powód w odpowiedzi na zażalenie wniósł o oddalenie zażalenia w całości oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, twierdząc, że pozwany uprawdopodobnił zdarzenie wadliwego zadziałania systemu informatycznego, które nie jest jednak zdarzeniem uzasadniającym wniosek o przywrócenie terminu. W ocenie powoda uprawdopodobnieniem powinna być objęta okoliczność, która wystąpiła po wprowadzeniu polecenia przelewu do systemu informatycznego i która spowodowała, że termin nie został dochowany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ocena prawidłowości i zasadności twierdzeń zawartych we wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej należy do Sądu rozpatrującego wniosek, w tym także do Sądu II instancji działającego na podstawie art. 380 k.p.c.

Spełnienie wymogu uprawdopodobnienia okoliczności uzasadniających wniosek o przywrócenie terminu nastąpi, jeżeli zostaną przytoczone okoliczności uzasadniające ten wniosek zarówno merytorycznie, tj. wskazujące na brak winy strony w uchybieniu terminu, jak i pod względem formalnym. Chociaż uprawdopodobnienie jest wyjątkiem od reguły formalnego przeprowadzenia dowodu, działającym na korzyść strony powołującej się na określony fakt, to jednak nie oznacza to, że może ono w każdej sytuacji opierać się tylko na samych twierdzeniach strony. Odróżnienie aktu uprawdopodobnienia w stosunku do przeprowadzenia dowodu polega m. in. na tym, że uprawdopodobnienie przeprowadza się za pomocą środków nie skrzepowanych wymaganiami stawianymi co do formy przez przepisy k.p.c.

Trafnie przyjął Sąd drugiej instancji, że o uprawdopodobnieniu braku winy pozwanego w uchybieniu terminu do uiszczenia wpisu od apelacji nie może świadczyć samo jego twierdzenie wskazujące na wadliwe funkcjonowanie systemu

informatycznego, które wystąpiło w ostatnim dniu terminu do uiszczenia wpisu. Odmienne stanowisko żalącego dowodzi bezzasadnej próby zupełnej depersonifikacji winy, czemu sprzeciwia się przepis art. 168 § 1 k.p.c., który wymaga dokonania oceny braku winy przy uwzględnianiu określonego zachowania się samej strony. Wadliwe funkcjonowanie systemu informatycznego Banku było tylko skutkiem określonych przyczyn sprawczych i ocena tych przyczyn, a nie tylko samego skutku pozwalałaby dopiero na wnioskowanie o ewentualnym istnieniu lub braku winy strony. Tymczasem pozwany Bank niczym nie uprawdopodobnił swych twierdzeń o dochowywaniu podwyższonej staranności w zapewnieniu sprawnego działania systemu poprzez dołożenie najwyższej staranności także i przez specjalistów czuwających nad sprawnością tego systemu. Dlatego trafnie twierdzi powód w odpowiedzi na zażalenie, że samo uprawdopodobnienie wadliwego działania systemu informatycznego nie jest równoznaczne z uprawdopodobnieniem okoliczności uzasadniających wnioski o przywrócenie terminu, a więc zachowań pozwanego świadczących o braku jego winy w uchybieniu terminu do uiszczenia wpisu. Nadto o braku winy pozwanego nie może również świadczyć fakt, że dokonał on wprowadzenia do systemu informatycznego zlecenia wykonania przelewu dopiero w ostatnim dniu terminu płatności wpisu, mając świadomość, że nie można wykluczyć sytuacji, iż może dojść do zakłóceń w funkcjonowaniu systemu informatycznego.

Zarzut wadliwego rozstrzygnięcia przez Sąd o kosztach postępowania odwoławczego, uzasadniony naruszeniem art. 5 k.c., należało uznać za bezzasadny. Przepis art. 5 k.c. nie jest podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania sądowego i zasadność rozstrzygnięcia Sądu w tym przedmiocie nie podlega ocenie przez pryzmat klauzuli generalnej służącej ocenie zachowań strony i sposobu korzystania przez nią ze swego prawa podmiotowego.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, działając na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., znajdującego odpowiednie zastosowanie z mocy art. 394¹ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. oraz na podstawie § 6 pkt. 7 w zw. z § 12 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie

opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).